

кваліфіковано проектувати діяльність установ дозвілля тощо.

Вивчення та узагальнення передового зарубіжного досвіду організації культурно-дозвілєвої діяльності закладів культури, його імплементація у вітчизняну практику з урахуванням економічних, політичних, національних, етнічних та інших умов, сприятиме оптимізації функціонування в Україні системи культурно-просвітницької діяльності. Це своєю чергою, дозволить збагатити зміст останньої та активізувати пошук інноваційних способів ефективного управління нею.

ЛІТЕРАТУРА

1. Ігнатенко А. О. Культура паркового дозвілля в соціокультурному просторі США. Молодий вчений. 2017. 4.2 (44.2). С. 34-38.
2. Парки США [Електронний ресурс]. Режим доступа: <http://www.openarium.ru>
3. Петрова І.В. . Культурно-дозвілєві центри: виникнення та розвиток. Рідна школа. 2000. № 7. С. 13-16.
4. Петрова І.В. Дозвілля в зарубіжних країнах: підручник. К.: Кондор, 2005. 408 с.
5. Скутович К. Співпраця. Можливість. Чи необхідність для неурядових організацій? Львів: Товариство Лева, 1999. С. 8
6. Friedman G. Lapuissanceetlasagesse. Gallimard, 1979. 128 p.

WHAT PERSONAL AND PROFESSIONAL DEVELOPMENT INSTRUMENTS ARE THE MOST EFFECTIVE IN HIGH SCHOOL?

Chumak Mykola

*Candidate of Pedagogic Sciences Associate Professor of
the Department of theories and methods of teaching physics and
astronomy
of National Pedagogical Dragomanov University, Kiev, Ukraine*

Essential changes in the educational paradigm, which conceptualize the transition to a person-oriented teaching system, are dictated by the need to revise the content of the existing normative standards regulating the functioning of the socio-cultural sphere in general. The Law of Ukraine On Education (2017), the National Doctrine of the Development of Ukraine's Education in the 21st Century (2002), the Strategy of Innovative Development of Ukraine for 2010-2020 in the context of globalization challenges (2010), the National Strategy for the Development of Education in Ukraine for the period up to 2021 (2013) and many other normative legal acts today form an aggregate list of national standards, the observance of which involves the achievement of a certain educational optimum, which ensures the implementation of a personality strategy called "professional self-determination."

The relevance of the professional self-determination problem of young

students is quite evident today, and proceeds from the social order, which is “dictated” by the conditions of the military and political instability in Ukraine.

Despite the multi-disciplinary nature of the specified scientific problem, reflected in the various philosophical, sociological, psychological and other types of science papers, it remains a little studied from the pedagogical science perspective.

The sociological circle of the problem under study is actualized in the context of the introduction of the individual to a particular social group and during the practical implementation of the complex task of socialization. In connection with the foregoing, the holistic problem of “self-determination” acquires even more distinct outlines due to the completeness of the influence of various factors of endogenous and exogenous origin on the complex process of professional self-determination.

The lexico-semantic construction of the phenomenon of “self-determination” is sufficiently deeply disclosed in the dictionaries and reference publications, which define it as an unambiguous identification of the individual’s place in a society, based on the completeness of his/her interests, aspiration and abilities [5].

The multidimensional sociological rethinking of the question of professional self-determination is so essentially ambiguous that it is often compared, at the general theoretical level, with life self-determination, which is eventually associated with the diversification of social conditions.

According to the job «In search of yourself: personality and self-determination» by researcher I. Kon, there are parallels between two mutually determined processes - age-specific features of a personality and professional self-determination in general [3].

A slightly different psychological approach to the interpretation of the term is found in “Fundamentals of General Psychology”, where the subject of the study is substantiated as a long way to a continuous personal search that involves the intersection of existing interests of subjective nature with the conditions of personal development and the actual requirements of society [6].

The centralization of professional self-determination in three key elements: interests, social requirements and personal development. Such structure of the investigated phenomenon provides the opportunity for making responsible decisions that actualize the tasks of self-realization and self-identification in the modern socio-cultural field.

In the creative essay “Psychology of professional self-determination in early youth”, the author drew readers’ attention to the problem of the close relationship between the individual and the society, which dictates the rules of professional “performance”, based on the general demand of the labor market and the level of personal fulfillment [1].

In accordance with some scholars, the transition to a reinterpretation of a specified problem, on the theoretical level, justifies the typology of personal behavior, based on the principles of the subjective approach, which ensures the

logical inclusion of personality in the world of professional identification - that is self-determination [2].

World-famous scientist A. Maslow, analyzing the stated problem, focused his attention on the phenomenon of self-actualization, which envisaged the logical fulfillment of social duties, based on the significance of the chosen case for the individual himself [4].

The evolutionary way of formulating the notion of “professional self-determination” was made through the historical development of professional orientation, which enabled the leveling of a number of problems - employment, professional self-determination and personal development. Such event sequence made it possible to overcome professional ambiguity at the personal level, reorienting the subject to achieve productive results of educational activity. It should be noted that the personal identification in the time and space of work led, in the end, to the formation of holistic self-consciousness [8].

A cross-sectional analysis of the investigated category has shown that a professional self-determination is characterized by a certain gradualism, which reflects the sequence of performance of certain tasks and confirms the effectiveness of their implementation by an individual.

An educator S. Chystyakova considered self-determination to be a kind of self-realization, which opens the door to the world of implementation of individual and socio-professional needs, which are specified at a certain stage of life, according to the tasks of self-realization activity [7].

The research focused on the problem of professional self-determination, which is tangent to the implementation of the professional perspective strategy. Its comprehension requires professional and personal development as the product of the effective functioning of pedagogical practice in general.

Within the conditions of higher education institution, the phenomenon of professional self-determination is presented in the form of integral construction, as a peculiar dynamic process, which becomes a kind of a projector of future professional activity that requires qualified pedagogical support. In modern social and research society, the issues related to the lack of value motivation for future professional activity are being sharply criticized. In our opinion, such situation is caused by external (the level of teacher’s competence, in particular) and internal (e.g. the professional adaptability of a future specialist) determinants.

In terms of history and psychology, an outline of the studied issue allows us to define it as an important characteristic of the social and psychological formation of a personality, based on the individual needs for self-realization. Thus, the subject of the research appears to be a process and a simultaneous result that actualize the formation of a personal development direction, based on the existing social and cultural realities.

Thus, pedagogical support for professional self-determination today is an important component of the organizational and pedagogical activity, aimed at the individualization of professionally oriented student inquiries, which enables to form an integral educational space of a higher educational establishment.

The key task of the professional self-determination is to satisfy the urgent need to form a stable professional position, which meets modern requirements, is aimed at identifying personal abilities and professional interests, and takes into account the challenges of the existing labor market.

A complex way of professional and personal self-determination within the educational space is determined by a design of organizational and pedagogical conditions and a set of social interactions, which ensure the maximization of identifying the professionally oriented inquiries.

The above-mentioned research leads to the conclusion that the studied phenomenon in European and American pedagogical science is referred to as:

- a peculiar total result (professional choice plus decision-making); its qualitative aspect testifies to the level of formation of the personal worldview, the axiological sphere and the areas of professional self-realization;
- an innovation that undergoes various personal influences (interests, needs, values and activities) in the development of one's own life;
- a set of value orientations that actualize the development of a personality.

The variability of the students' professional and subject position accumulates the totality of personality-meaningful attitude to the future profession, which is integrally connected with the professional and personal development of an individual. Nowadays, the consistent formation of the personal position of future specialists acquires complex features of subjective development, which should occur within the conditions of productive pedagogical support. Such support is perceived, first of all, as a joint productive cooperation at the level of a "teacher-student" system. Its functioning is oriented toward the maintenance of professionally oriented educational inquiries formed in accordance with the market demand.

References

1. Зеер Э.Ф. Психология профессионального развития: учебное пособие для студентов высших учебных заведений / Э. Ф. Зеер. – 2-е изд., стер. – Москва: Академия, 2007. – 239 с.
2. Климов, Е.А. Психология профессионального самоопределения: учеб. пособие для студ. высших учеб. заведений / Е.А. Климов. – 4-е изд., стер. – М.: Издательский центр «Академия», 2010. – 304 с.
3. Кон И.С. В поисках себя: личность и ее самосознание / И.С. Кон. – М., 1984. – 151 с.
4. Маслоу А. Мотивация и Личность / А. Маслоу. – СПб.: Издательство «Питер», 2006. – 352 с.
5. Ожегов С. И. Толковый словарь русского языка: 80 000 слов и фразеологических выражений / С. И. Ожегов. – М.: Азбуковник, 1999. 619 с.
6. Рубинштейн С.Л. Основы общей психологии / С.Л. Рубинштейн. – СПб.: Изд-во «Питер», 2000. – 359 с.
7. Чистякова С. Н. Новые подходы к формированию профессионального самоопределения школьников в условиях непрерывного образования / С.Н. Чистякова // Школа и производство. – 2013. – № 1. – С. 9-12.
8. Шавир П. А. Психология профессионального самоопределения в ранней юности / П. А. Шавир. – М.: Педагогика, 1981. – 96 с.

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ М.П. ДРАГОМАНОВА
Факультет філософії і суспільствознавства
Факультет педагогіки та психології

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
БІОРЕСУРСІВ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ

ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ
«АКАДЕМІЯ РОЗВИТКУ ПСИХОЛОГІЧНОЇ НАУКИ І ПРАКТИКИ»

ГУМАНІТАРНИЙ КОРПУС

Випуск 21

**Збірник наукових статей з актуальних проблем
філософії, культурології, психології, педагогіки та історії**

2018

УДК 159.9+1+37+93](063)
ББК 88я431+87я431+74я431+63я431
Г94

Редакційна колегія:

Бондар В.І. – доктор педагогічних наук, професор, дійсний член НАПН України, декан факультету педагогіки і психології НПУ імені М.П.Драгоманова, заслужений працівник освіти України.

Дробот І.І. – доктор історичних наук, професор, декан факультету філософії і суспільствознавства НПУ імені М.П.Драгоманова, заслужений діяч науки і техніки України.

Долинська Л.В. – кандидат психологічних наук, професор, завідувач кафедри психології, заступник декана факультету філософії і суспільствознавства НПУ імені М.П.Драгоманова з наукової роботи та міжнародних зв'язків, заслужений працівник освіти України.

Крагель К.О. – голова Студентського наукового товариства факультету філософії і суспільствознавства НПУ імені М.П. Драгоманова

Майданок І.З. – доктор філософських наук, завідувач кафедри культурології гуманітарно-педагогічного факультету Національного університету біоресурсів і природокористування

Матвієнко О.В. – доктор педагогічних наук, професор кафедри педагогіки та методики початкового навчання, заступник декана факультету педагогіки і психології НПУ імені М.П.Драгоманова з наукової роботи.

Морозов І.В. – доктор культурології, професор кафедри менеджмента соціокультурної діяльності Білоруського державного університету культури і мистецтв.

Меднікова Г.С. – доктор філософських наук, професор кафедри культурології та філософської антропології НПУ імені М.П.Драгоманова.

Митник О.Я. – доктор педагогічних наук, завідувач кафедри практичної психології НПУ імені М.П.Драгоманова.

Можейко М.О. – доктор філософських наук, професор, завідувача кафедрою методології гуманітарних наук Білоруського державного університету культури і мистецтв.

Політевич О.Е. – кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри інформаційних ресурсів і комунікацій Білоруського державного університету культури і мистецтв.

Прихолько Ю.О. – доктор психологічних наук, професор кафедри психології і педагогіки факультету педагогіки і психології НПУ імені М.П.Драгоманова, академік Академії наук вищої школи України.

Синьов В.М. – доктор педагогічних наук, професор, дійсний член НАПН України, декан факультету корекційної педагогіки і психології НПУ імені М.П.Драгоманова, президент Асоціації корекційних педагогів України.

У збірнику подано наукові статті за матеріалами XVI Міжнародної науково-практичної конференції «Актуальні проблеми гуманітарних наук у дослідженнях молодих науковців» (19 листопада 2018 р.).

У працях аспірантів, студентів та молодих вчених з України та Польщі висвітлено актуальні теоретичні та прикладні проблеми психології, філософії, культурології, історії, педагогіки, а також представлено міждисциплінарні пошуки та здобутки.

Упорядники:

Кучеренко С.В. – кандидат психологічних наук, доцент кафедри психології і педагогіки НПУ імені М.П. Драгоманова.

Русаков С.С. – кандидат філософських наук, доцент кафедри культурології та філософської антропології НПУ імені М.П. Драгоманова.

Berlińska-Wojtas Paulina, mgr, Uniwersytet Mikołaja Kopernika

Гуманітарний корпус: [збірник наукових статей з актуальних проблем філософії, культурології, психології, педагогіки та історії] – Випуск 21. – Вінниця : ТОВ "ТВОРИ", 2018, – 108 с.

УДК 159.9+1+37+93](063)
ББК 88я431+87я431+74я431+63я431

© Автори статей, 2018
© Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова, 2018
© Видавництво «ТВОРИ», 2018

ISBN 978-617-7742-01-1

MINISTRY OF EDUCATION AND SCIENCE OF UKRAINE
M.P. DRAHOMANOV NATIONAL UNIVERSITY OF PEDAGOGY
Faculty of Philosophy and Social Science
Faculty of Pedagogy and Psychology

NATIONAL UNIVERSITY OF LIFE AND ENVIRONMENTAL SCIENCES
OF UKRAINE

ACADEMY FOR DEVELOPMENT OF PSYCHOLOGICAL
SCIENCE AND PRACTICE

HUMANITARIAN CORPUS

Issue 21

**Collection of scientific articles on contemporary problems of
philosophy, cultural studies, psychology, pedagogy and history**

2018

Editorial Board:

V.I. Bondar, Doctor of Sciences in Pedagogy, Professor, full member of the National Academy of Educational Sciences of Ukraine, Dean of the Faculty of Pedagogy and Psychology of M.P. Dragomanov National University of Pedagogy, Meritorious Worker of Education of Ukraine

I.I. Drobot, Doctor of Sciences in History, Professor, Dean of the Faculty of Philosophy Education and Science of M.P. Dragomanov National University of Pedagogy, Meritorious Worker of Science and Engineering of Ukraine

L.V. Dolyńska, PhD in Psychology, Professor, Chair of the Psychology Department, Assistant Dean of the Faculty of Philosophy Education and Science of M.P. Dragomanov National University of Pedagogy for Academic Matters and International Relations, Meritorious Worker of Education of Ukraine

K.V. Krahel - Chairman of the Student scientific society, Faculty of Philosophy Education and Science of M.P. Dragomanov National University of Pedagogy

O.V. Matviyenko, Doctor of Sciences in Pedagogy, Professor at the Department of Pedagogy and Methodology of Primary Education, Assistant Dean of the Faculty of Pedagogy and Psychology of M.P. Dragomanov National University of Pedagogy for Academic Matters

I.V. Morozov, Doctor of Cultural Studies, Professor at the Department of Management of Sociocultural Activities of Belarusian State University of Culture and Arts

G.S. Mednikova, Doctor of Sciences in Philosophy, Professor at the Department of Cultural Studies of M.P. Dragomanov National University of Pedagogy

O.Y. Mytnyk, Doctor of Sciences in Pedagogy, Chair of the Department of Practical Psychology of M.P. Dragomanov National University of Pedagogy M.O. Mozheiko, Doctor of Sciences in Philosophy, Professor, Chair of the Department of Methodology of Humanities of Belarusian State University of Culture and Arts

A.E. Palitsevich, PhD in Pedagogy, senior lecturer of the Department of the theory and history of information-document communication of Belarusian State University of Culture and Arts

Y.O. Prykhodko, Doctor of Sciences in Psychology, Professor at the Department of Psychology and Pedagogy of the Faculty of Pedagogy and Psychology of M.P. Dragomanov National University of Pedagogy, Academician of the Academy of Sciences of the Higher School of Ukraine

V.M. Syniov, Doctor of Sciences in Pedagogy, Professor, full member of the National Academy of Educational Sciences of Ukraine, Dean of the Faculty of Correctional Education and Psychology of M.P. Dragomanov National University of Pedagogy, President of the Association of Correctional Pedagogues of Ukraine

This collection features scientific articles based on materials of the XVI International scientific conference "Contemporary problems of humanities in research works by young scientists" (November 19, 2018).

Works by undergraduate and postgraduate students and young scientists from Ukraine, Poland and The Czech Republic address contemporary theoretical and applied problems of psychology, philosophy, cultural studies, history and pedagogy, and present interdisciplinary research and findings.

Compiled by:

Y.V. Kucherenko, PhD in Psychology, Associate Professor at the Department of Psychology and Pedagogy of M.P. Dragomanov National University of Pedagogy

S.S. Rusakov, PhD in Philosophy, Associate Professor at the Department of Cultural Studies of M.P. Dragomanov National University of Pedagogy, Assistant Dean of the Faculty of Philosophy Education and Science of M.P. Dragomanov National University of Pedagogy for Social

Berlińska-Wojtas Paulina, mgr, Uniwersytet Mikołaja Kopernika

Humanitarian Corpus: [collection of scientific articles on contemporary problems of philosophy, cultural studies, psychology, pedagogy and history] – Issue 20. – Vinnytsia: TVORY LLC. – 2018. – 108 p.

© Article authors, 2018

© M.P. Dragomanov National University of Pedagogy, 2018

© TVORY LLC, 2018

ISBN 978-617-7742-01-1

НАУКОВЕ ВИДАННЯ

ГУМАНІТАРНИЙ КОРПУС

Випуск 21

Друкується за оригінальними авторськими текстами.
Редакційна колегія не несе відповідальності
за авторську редакцію поданих матеріалів.

Верстка та оригінал-макет Мохонько Віталій

Підписано до друку 18.12.18.
Формат 84x60/16. Папір офсетний.
Друк офсетний. Гарнітура Times New Roman.
Умов. друк. арк. 6,75. НЗам. № 10086

Віддруковано з оригіналів замовника.
ФОП Корзун Д.Ю.

Видавець ТОВ «ТВОРИ».
Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до
Державного реєстру видавців, виготовлювачів і розповсюджувачів
видавничої продукції серія ДК № 6188 від 18.05.2018 р.
21027, м. Вінниця, вул. Келецька, 51А, прим. 143.
Тел.: (0432) 69-67-69, 603-000
e-mail: info@tvoru.com.ua, <http://www.tvoru.com.ua>

ЗМІСТ

ІННОВАЦІЙНІ ФОРМИ ТА МЕТОДИ РОБОТИ З ДЕЗАДАПТОВАНИМИ ПІДПІТКАМИ Багатюк Юлія Сергіївна	5
ROLA NAUCZYCIELA AKADEMICKIEGO – AUTORYTET A MOŻE STEREOTYP W KSZTAŁTOWANIU MŁODZIEŻY W SZKOLNICTWIE WYŻSZYM mgr inż. Bachórz Iwona	8
MONOLOG MEDIATORA JAKO WSPÓŁCZESNA FORMA DYSKURSU FILOZOFICZNEGO Bieniek Martyna	14
«КОНТРЕВОЛЮЦІЙНІ ОРГАНІЗАЦІЇ» УЧИТЕЛІВ – ВЕРСІЯ НКВС УРСР (ЗА МАТЕРІАЛАМИ АРХІВНО-КРИМІНАЛЬНИХ СПРАВ) Бривко Микола Вікторович	20
SENS LUDZKIEGO ISTNIENIA – ROZWAŻANIA FILOZOFICZNE mgr Anita Edyta Wizner	23
ГЕНДЕРНА ДИСКРИМІНАЦІЯ НА РИНКУ ПРАЦІ: ПРИЧИНИ ТА ШЛЯХИ ПОДОЛАННЯ Голобурда Марія Володимирівна	33
BROŃ W POCZĄTKACH EPOKI BRĄZU Zgurecki Wojciech	36
ДОСЛІДЖЕННЯ ГОТОВНОСТІ МАЙБУТНІХ ПСИХОЛОГІВ ДО РОБОТИ З ДІТЬМИ З СІМЕЙ УЧАСНИКІВ АТО ТА ВНУТРІШНЬО ПЕРЕМІЩЕНИХ ОСІБ Лапченко Інна Олександрівна	45
СТАНОВИЩЕ НОВІТНЬОЇ ЛІТЕРАТУРНОЇ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ НА НАДДІПЛЯНЬЩИНІ У ПЕРШІЙ ПОЛОВИНІ ХІХ СТ. Лисинюк Марина Віталіївна	48
„TO NIEUCZCIWE ZMUSZAĆ ŻÓŁWIE, BY ŚCIGAŁY SIĘ Z ZAJĄCAMI”. PRZEGLĄD WYBRANYCH CECH INDYWIDUALNYCH RÓŻNIĄCYCH UCZNIÓW Marzec-Jóźwicka Magdalena	51
ТРУДНОЩІ АДАПТАЦІЇТА ЗАСОБИ ЇХ ПОДОЛАННЯ НА РІЗНИХ ЕТА- ПАХ ПРОФЕСІЙНОГО СТАНОВЛЕННЯ ОСОБИСТОСТІ МАЙБУТНЬОГО СОЦІАЛЬНОГО ПЕДАГОГА Мартинюк І. А., Тонха Т. Г.	60
ПРОФЕСІЙНЕ СТАНОВЛЕННЯ ОСОБИСТОСТІ СОЦІАЛЬНОГО ПЕДАГОГА Мартинюк І. А., Пекарева В. В.	63

KOMUNIKACJA WEWNĘTRZNA W ZARZĄDZANIU WSPÓŁCZESNĄ ORGANIZACJĄ Ober Józef, Wiśniewska-Placheta Edyta, Brytańczyk Justyna	65
ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ ЯК ЧИННИК РОЗВИТКУ СТРЕСОСТІЙКОСТІ ОСОБИСТОСТІ Омельченко Людмила Миколаївна	72
RYTUAŁY PRZEDMECZOWE A LEK PRZEDSTARTOWY U UKRAIŃSKICH ZAWODNIKÓW PIŁKI NOŻNEJ dr Basiaga-Pasternak Joanna.....	74
BEZPIECZEŃSTWO KULTUROWE I IDEOLOGICZNE W KONTEKŚCIE KRYZYSU IMIGRACYJNEGO W UE mgr Smaga Daniel.....	82
СВІТОГЛЯДНІ ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ «КОРЕЙСЬКОЇ ХВИЛІ» ЯК КУЛЬТУРНОГО ФЕНОМЕНУ Тельманова Євангеліна Сергіївна.....	90
ДОСВІД ЗАРУБІЖНИХ КРАЇН З КУЛЬТУРНО-ДОЗВІЛЛЄВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ Федоренко Ольга Юріївна.....	92
WHAT PERSONAL AND PROFESSIONAL DEVELOPMENT INSTRUMENTS ARE THE MOST EFFECTIVE IN HIGH SCHOOL? Chumak Mykola.....	95
ГУМАНІТАРИЗАЦІЯ ОСВІТИ ТА СТАНОВЛЕННЯ ОСОБИСТОСТІ МАЙБУТНЬОГО ЛІКАРЯ Шевель Наталія Олександрівна	99
ЦІННІСНА СКЛАДОВА ПРОЦЕСУ ФОРМУВАННЯ МІЖКУЛЬТУРНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ СТУДЕНТІВ Шевель Тамара Олександрівна	102